

Kolmapäev, 8. juuni 2011

Euroopa lepinguõiguse loomise võimalused tarbijate ja ettevõtjate jaoks

P7_TA(2011)0262

Euroopa Parlamendi 8. juuni 2011. aasta resolutsioon Euroopa lepinguõiguse loomise võimaluste kohta tarbijate ja ettevõtjate jaoks (2011/2013(INI))

(2012/C 380 E/09)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 1. juuli 2010. aasta rohelist raamatut „Euroopa lepinguõiguse loomise võimalused tarbijate ja ettevõtjate jaoks“ (KOM(2010)0348);
- võttes arvesse komisjoni 26. aprilli 2010. aasta otsust 2010/233/EL Euroopa lepinguõiguse valdkonna ühise tugiraamistiku eksperdirühma moodustamise kohta ⁽¹⁾;
- võttes arvesse komisjoni 11. juuli 2001. aasta teatist Euroopa lepinguõiguse kohta (KOM(2001) 0398);
- võttes arvesse komisjoni 12. veebruari 2003. aasta teatist „Euroopa lepinguõiguse ühtlustamine – tegevuskava“ (KOM(2003)0068);
- võttes arvesse komisjoni 11. oktoobri 2004. aasta teatist „Euroopa lepinguõigus ja ühenduse õigustiku muutmine: tulevikuplaanid“ (KOM(2004)0651);
- võttes arvesse komisjoni 23. septembri 2005. aasta aruannet „Esimene iga-aastane arenguaruanne Euroopa lepinguõiguse ja ühenduse õigustiku läbivaatamise kohta“ (KOM(2005) 0456) ja komisjoni 25. juuli 2007. aasta aruannet „Teine arenguaruanne ühtse tugiraamistiku kohta“ (KOM(2007)0447);
- võttes arvesse komisjoni 22. oktoobri 2009. aasta teatist ettevõtja ja tarbija vahelise piiriülese e-kaubanduse kohta ELis (KOM(2009)0557);
- võttes arvesse oma 3. septembri 2008. aasta resolutsiooni Euroopa lepinguõiguse ühtse tugiraamistiku kohta ⁽²⁾;
- võttes arvesse oma 12. detsembri 2007. aasta resolutsiooni Euroopa lepinguõiguse kohta ⁽³⁾;
- võttes arvesse oma 7. septembri 2006. aasta resolutsiooni Euroopa lepinguõiguse kohta ⁽⁴⁾;
- võttes arvesse oma 23. märtsi 2006. aasta resolutsiooni Euroopa lepinguõiguse ja ühenduse õigustiku muutmise kohta ⁽⁵⁾;
- võttes arvesse oma 26. mai 1989. aasta ⁽⁶⁾, 6. mai 1994. aasta ⁽⁷⁾, 15. novembri 2001. aasta ⁽⁸⁾ ja 2. septembri 2003. aasta ⁽⁹⁾ resolutsioone sellel teemal;

⁽¹⁾ ELT L 105, 27.04.2010, lk 109.⁽²⁾ ELT C 295 E, 04.12.2009, lk 31.⁽³⁾ ELT C 323 E, 18.12.2008, lk 364.⁽⁴⁾ ELT C 305 E, 14.12.2006, lk 247.⁽⁵⁾ ELT C 292 E, 01.12.2006, lk 109.⁽⁶⁾ EÜT C 158, 26.6.1989, lk 400.⁽⁷⁾ EÜT C 205, 25.07.1994, lk 518.⁽⁸⁾ ELT C 140 E, 13.6.2002, lk 538.⁽⁹⁾ ELT C 76 E, 25.03.2004, lk 95.

Kolmapäev, 8. juuni 2011

- võttes arvesse kodukorra artiklit 48;

- võttes arvesse õiguskomisjoni raportit ning siseturu- ja tarbijakaitsekomisjoni ning majandus- ja rahanduskomisjoni arvamusi (A7-0164/2011),

- A. arvestades, et Euroopa lepinguõiguse algatust, mille eesmärk on käsitleda erinevatest lepinguõigustest tulenevaid ühtse turu probleeme, on arutatud juba palju aastaid;

- B. arvestades, et ülemaailmse majanduskriisi tõttu on varasemast tähtsam tagada ühtne Euroopa lepinguõiguse kord, et kasutada siseturu kogu potentsiaali ja aidata seega täita meie Euroopa 2020. aasta strateegia eesmärke;

- C. arvestades, et ühtne turg jääb killustatuks paljude tegurite tõttu, kaasa arvatud suutmatus rakendada olemasolevaid ühtse turu õigusakte;

- D. arvestades, et mõistmaks siseturu jätkuva killustatuse põhjusi ning seda, kuidas neid probleeme kõige paremini lahendada, sh kuidas tagada olemasolevate õigusaktide rakendamine, on vaja rohkem uurimistööd;

- E. arvestades, et komisjon esitas eelnimetatud rohelises raamatus Euroopa lepinguõiguse vahendi loomiseks arvukalt võimalusi, mis võiksid arendada ettevõtlust ja suurendada kodanike usaldust ühtse turu vastu;

- F. arvestades, et tööd on alustanud eksperdirühm ja osapoolte ümarlaud, kes aitavad komisjonil lepinguõiguse valdkonna ühtse tugiraamistiku vastuvõtmise ettepanekut ette valmistada;

- G. arvestades, et lepinguõiguse eeskirjade erinevus riikide tasandil ei ole VKEde ja tarbijate jaoks ainuke piiriülese tegevuse takistus, kuna nad seisavad silmitsi teiste probleemidega, milleks on muuhulgas keelebarjäär, eri maksusüsteemid, internetikaupmeeste usaldusvääruse küsimus, piiratud juurdepääs lairibaühendusele, digitaalne kirjaoskus, turvalisuse probleemid, eri liikmesriikide rahvastiku demograafiline koosseis, eraelu puutumatusena seotud probleemid, kaebuste käsitlemine, intellektuaalomandi õigused jne;

- H. arvestades, et vastavalt komisjoni 2008. aasta uuringule kaupleb kolmveerand jaemüügiettevõtetest ainult siseriiklikult ja piiriüleseid müügi tehinguid tehakse tihti vaid üksikutes liikmesriikides ⁽¹⁾;

- I. arvestades, et on vaja teha vahet tavapärastel piiriülestel tehingutel ja e-kaubandusel, kus esinevad spetsiifilised probleemid ja tehingukulud on erinevad; arvestades, et tulevaste mõjuhindangute jaoks on samuti vaja hoolikalt ja täpselt määratleda, millest tehingukulud koosnevad;

- J. arvestades, et on selge, et teise riigi (tarbija) õiguse kohaldamisega piiriüleste tehingute suhtes vastavalt Rooma I määrusele ⁽²⁾ kaasnevad ettevõtjatele, eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, märkimisväärsed tehingukulud, mis ainuüksi Ühendkuningriigis on hinnangute kohaselt 15 000 eurot ühe ettevõtte ning ühe liikmesriigi kohta ⁽³⁾;

⁽¹⁾ Eurobaromeetri uuring 224, 2008, lk 4.

⁽²⁾ ELT L 177, 4.7.2008, lk 6.

⁽³⁾ Ühendkuningriigi väikeettevõtjate ühenduse seisukoht Rooma I määruse kohta (2007).

Kolmapäev, 8. juuni 2011

- K. arvestades, et on vaja rohkem teavet Rooma I määruse artikli 6 lõike 2 ja artikli 4 lõike 1 punkti a kohaldamisest tulenevate tehingukulude kohta, pidades silmas, et Rooma I määrust on kohaldatud alles 2009. aasta detsembrist;
- L. arvestades, et selliseid tehingukulusid tajutakse piiriülese kaubanduse olulise takistusena, nagu kinnitab 50 % 2011. aastal küsitletud piiriülese kaubandusega seotud Euroopa jaemüügiettevõtjatest, kes nimetasid, et kohaldatavate seaduste ühtlustamine ELi piiriülestes tehingutes suurendaks nende piiriüleste müüki, samas 41 % andis teada, et nende müük ei suureneks; arvestades võrdluseks, et piiriülese kaubandusega mittetegelevatest jaemüüjatest oli 60 % arvamusel, et ühtlustatum õiguskeskkond ei suurendaks piiriüleste müügitehingute arvu ning 25 % oli seisukohal, et müük suureneks ⁽¹⁾;
- M. arvestades, et ühed ilmsematest takistustest, mis seisavad tarbijate ja VKEde ees seoses ühtse turuga, on lepinguliste suhete keerukus, ebaõiglased lepingutingimused, ebakohane ja ebapiisav teave ning ebaefektiivne ja aeganõudev menetlus;
- N. arvestades, et väga oluline on ELi iga algatusega reageerida ettevõtjate ja tarbijate vajadustele ja probleemidele; arvestades, et kõnealused probleemid hõlmavad ka õigus- ja keeleprobleeme (tüüptingimuste koostamine väikeettevõtjate jaoks kõikides ELi keeltes) ning lepingute piiriülese jõustamise probleeme (ELi autonoomsete meetmete võtmine menetlusõiguse valdkonnas);
- O. arvestades, et komisjoni uuringu tulemuste kohaselt on digitaalne turg killustatud: uuringu kohaselt ei õnnestunud 10 964 piiriülesest katsetellimusest 61 %, arvestades samuti, piiriüleste ostude tegemine suurendab tarbija võimalusi leida soodsam pakkumine ⁽²⁾ ja digitaalsel teel tooted, mis ei ole kodumaisel turul kättesaadavad ⁽³⁾, kesjuures 61 % suurune näitaja tundub väga kõrge ja õigustab täiendavat uuringut, kontrollimist ja hindamist;
- P. arvestades, et järkjärguline ühtlustamine ei kõrvalda tõhusalt riikide lepinguõiguse erinevustest põhjustatud siseturu tõkkeid ja et seetõttu peaksid kõik meetmed kõnealuses valdkonnas põhinema selgetel tõenditel, et algatus tähendaks reaalselt muudatust, mida ei ole võimalik saavutada teiste, vähem häirivate vahenditega;
- Q. arvestades, et ühine Euroopa lepinguõigus oleks kasulik eelkõige tarbijatele ja aitaks eelkõige kaasa piiriülese kaubanduse kasvule ja sellele ligipääsu lihtsustumisele siseturul;
- R. arvestades, et läbirääkimised tarbijate õigusi käsitleva direktiivi ⁽⁴⁾ üle on näidanud, kui raske on lepingute suhtes kohaldatavat tarbijaõigust ühtlustada, kahjustamata seejuures ühist kohustust järgida Euroopa kõrgeid tarbijakaitsesid standardeid, ja missuguseid piiranguid see kogu protsessi arengule seab;
- S. arvestades, et kõik Euroopa lepinguõiguse valdkonnas astutavad sammud peavad võtma arvesse riiklike kohustuslike eeskirju ja peavad olema kooskõlas tulevase tarbijakaitsedirektiiviga, mis mõjutab oluliselt Euroopa lepinguõiguse valdkonna võimaliku tulevase vahendi ühtlustamise sisu ja tasandit; arvestades, et järgnevatel kuudel oleks vaja selle rakendamist pidevalt ja hoolikalt jälgida, et määratleda vabatahtliku vahendi vajalik ulatus;

⁽¹⁾ Eurobaromeetri kiiruuring nr 300 (2011)

http://ec.europa.eu/consumers/strategy/docs/retailers_eurobarometer_2011_en.pdf

⁽²⁾ KOM(2009) 0557, lk 3.

⁽³⁾ Samas, lk 5.

⁽⁴⁾ KOM(2008)0614.

Kolmapäev, 8. juuni 2011

T. arvestades, et mis tahes lõpptulemus Euroopa lepinguõiguse valdkonnas peab olema realistlik, teostatav, proportsionaalne ja hästi läbi mõeldud, et seda tuleb vajadusel muuta ning selle peavad Euroopa kaasseadusandjad formaalselt vastu võtma,

1. toetab tegevust, mille eesmärk on tegeleda mitmesuguste takistustega, mida kohtavad need, kes soovivad siseturul sooritada piiriüleseid tehinguid, ning on seisukohal, et Euroopa lepinguõiguse projekt võiks koos muude meetmetega olla vajalik siseturu kõigi võimaluste ärakasutamiseks ja tooks märkimisväärt kasu majandusele ja tööhõivele;

2. tervitab avalikku arutelu roheline raamatu üle ja nõuab komisjoni asjaomastelt talitustelt selle arutelu tulemuste põhjalikku analüüsi;

3. rõhutab VKEde ja käsitöötajate majanduslikku tähtsust Euroopa majanduses; rõhutab seetõttu vajadust tagada põhimõtte „kõigepealt mõtle väikestele“, mida edendatakse väikeettevõtlusalgatusega „Small Business Act“, tõhus ellurakendamine ja selle seadmine ELi lepinguõiguse alaste algatuste arutelu prioriteediks;

Euroopa lepinguõiguse vahendi õiguslik olemus

4. tunneb heameelt Euroopa lepinguõiguse eksperdirühma läbiviidud teostatavusuuringu hiljuti avaldatud tulemuste üle ja komisjoni kohustuse üle jätkata arutelusid vabatahtliku vahendi ulatuse ja sisu üle ning nõuab sellega seoses tungivalt, et komisjon jätkaks otsustusprotsessi raames kõikide sidusrühmadega tõeliselt avatud ja läbipaistvat arutelu selle üle, kuidas teostatavusuuringut tuleks kasutada;

5. tunnustab vajadust teha lepinguõiguse valdkonnas edasisi edusamme ja eelistab teistele võimalustele 4. võimalust kehtestada pärast õigusliku aluse selgitamist ja mõju hindamist määrusega vabatahtlik vahend; usub, et sellist vabatahtlikku vahendit võiks täiendada töövahendiga, mille võiks heaks kiita institutsioonidevahelise kokkuleppega; nõuab, et loodaks kõikidesse ELi keeltesse tõlgitud Euroopa tüüplepingute näidised, mis on seotud alternatiivse vaidluste lahendamise süsteemiga ja teostatud internetis ning mille eeliseks oleks kulutõhusama ja lihtsama lahendusena toimimine lepinguosaliste ja komisjoni jaoks;

6. usub, et vajalik selgus ja õiguskindlus on võimalik saavutada ainult määruse õiguslikku vormi kasutades;

7. rõhutab, et määrus, millega kehtestatakse Euroopa lepinguõiguse vabatahtlik vahend, parandaks otsese mõju tõttu siseturu toimimist ja tooks kasu ettevõtjatele (kulude vähenemine kollisiooninormide vajaduse vältimise tulemusena), tarbijatele (õiguskindlus, usaldus, tarbijakaitse kõrge tase) ja liikmesriikide õigussüsteemidele (enam ei ole vaja tutvuda välisriikide seadustega);

8. kiidab heaks, et valitud võimalus arvestab asjakohasel viisil subsidiaarsuse põhimõttega ega puuduta liikmesriikide seadusandlikku pädevust lepingu- ja tsiviilõiguse valdkonnas;

9. usub, et sellise töövahendi võiks kasutusele võtta järk-järgult, alustades komisjoni vahendina ja muutes selle kohe pärast institutsioonidevahelist kokkulepet ELi seadusandja töövahendiks; juhib tähelepanu sellele, et töövahend tagaks vabatahtliku vahendi ja tüüptingimuste toimimiseks vajaliku õigusliku tausta ja aluse ning et see töövahend peaks põhinema kehtiva tarbijakaitse õigustiku raames, aga ka väljaspool seda, riikide kohustuslikele tarbijakaitse eeskirjadele antud hinnangul;

Kolmapäev, 8. juuni 2011

10. on arvamisel, et vabatahtliku vahendi täiendamisel töövahendiga esitatakse ELi kõnealuse vahendi kohta selgem teave, mis aitab asjaomastel pooltel oma õigustest paremini aru saada ja teha selle süsteemi alusel lepinguid sõlmides teadlikke valikuid ja et õigusraamistik muutuks arusaadavamaks ega oleks ülekoormatud;

11. usub, et nii ettevõtjatevaheliste kui ka ettevõtjate ja tarbijate vaheliste tehingute kõikidel osapooltel peab olema võimalus valida või mitte valida vabatahtlik vahend riikliku või rahvusvahelise õiguse alternatiivina (kättesaadavus) ja kutsub seetõttu komisjoni üles selgitama, milline on vabatahtliku vahendi ja Rooma I määruse ning rahvusvaheliste konventsioonide, kaasa arvatud ÜRO konventsiooni kaupade rahvusvahelise müügi lepingute kohta, kavandatav suhe; on siiski seisukohal, et on vaja pöörata täiendavat tähelepanu vabatahtliku instrumendi kaitse tagamisele tarbijale ja väikeettevõtjale kui nõrgematele majanduspartneritele ning et õiguse valimisel tuleb hoiduda igasugusest segadusest; kutsub seetõttu komisjoni täiendama vabatahtlikku vahendit lisateabega, mis selgitab selges, täpses ja arusaadavas keeles, millised on tarbija õigused ja et neid ei kahjustata; lisateabe eesmärk on suurendada tarbija usaldust vabatahtliku vahendi vastu, et tarbija oleks suuteline tegema teadlikku otsust, kas ta soovib sõlmida lepingu sellisel alternatiivsel viisil;

12. on seisukohal, et vabatahtlik vahend looks Euroopa jaoks lisandväärtuse, eelkõige õiguskindluse tagamisega Euroopa Kohtu kohtualluvuse kaudu, pakkudes ühekorraga võimalust nii õiguslike kui ka keeleliste tõkete ületamiseks, sest vabatahtlik vahend oleks loomulikult kättesaadaval kõigis ELi ametlikes keeltes; rõhutab, et parema arusaamise loomiseks Euroopa institutsioonide toimimisviisi kohta peaks Euroopa kodanikel olema võimalus tõlkida vabatahtliku vahendiga seotud igat liiki teavet kättesaadavate, kergesti kasutatavate interneti tõlkemasinatega, et nad saaksid soovitud teavet lugeda oma keeles;

13. näeb vabatahtliku vahendi paindlikus ja vabatahtlikus olemuses võimalikku praktilist kasu; siiski kutsub komisjoni üles selgitama sellise vahendi eeliseid nii tarbijale kui ka ettevõtjatele, samuti paremini selgitama, millisel lepinguosalisel on võimalik valida vabatahtliku vahendi ja tavapäraselt kohaldatava õiguse vahel ning kuidas komisjon kavatseb vähendada tehingukulusid; kutsub komisjoni üles lisama kõigisse vabatahtliku vahendi kehtestamise ettepanekutesse korrapäraselt järelevalve- ja läbivaatamismehhanismi ning kaasama kõik asjaomased osalised, et tagada vabatahtliku vahendi kaasaskäimine kehtiva õigustiku lepinguõigusega, eeskätt Rooma I-ga, turu vajaduse ning õiguse ja majanduse arenguga;

Vahendi reguleerimisala

14. usub, et vahendiga tuleks hõlmata nii ettevõtjatevahelised kui ka ettevõtjate ja tarbijate vahelised lepingud; rõhutab, et vabatahtlik vahend peab pakkuma tarbijakaitse väga kõrget taset, et hüvitada tarbijale kaitse, mis tal oleks tavapäraselt oma riigi õigusaktide järgi; soovib täiendavat selgitust selle saavutamise võimaluste kohta; usub seetõttu, et tarbijakaitse tase peaks olema kõrgem tarbijaõigustiku pakutavast miinimumkaitsest ning hõlmama kohustuslikke riiklike eeskirju, kuna tuleb leida rahuldavad lahendused rahvusvahelise eraõiguse probleemidele; on seisukohal, et tarbijakaitse kõrge tase on ka ettevõtjate huvides, kuna neil on võimalik vabatahtlikust vahendist kasu saada ainult juhul, kui kõikide liikmesriikide tarbijad on kindlad, et vabatahtliku vahendi valimine ei jäta neid kaitsesest ilma;

15. juhib tähelepanu sellele, et kui Euroopa ühtsele lepinguõigusele soovitakse poliitilist legitiimsust ja tuge, tuleb kodanikke selle kasust positiivselt teavitada;

16. märgib, et austusest riiklike õigussüsteemide ühiste traditsioonide vastu ning nõrgema lepingupoole, nimelt tarbijate, kaitsele erilise tähelepanu pööramiseks peaks B2B ja B2C lepinguid reguleerivad lepinguõiguse sätted olema sõnastatud erinevalt;

Kolmapäev, 8. juuni 2011

17. juhib tähelepanu asjaolule, et mitmed Euroopa eeskirjad sisaldavad olulisi lepingutele kohaldatavaid tarbijaõiguse komponente ning et Euroopa tarbijaõiguse olulised osad koondatakse tõenäoliselt tarbijaõiguste direktiivi; juhib tähelepanu asjaolule, et üldnimetatud direktiiv loob ühtse, tarbijatele ja ettevõtjatele kergesti arusaadava eeskirjade kogumi; rõhutab seetõttu tarbijaõiguste direktiivi üle peetavate läbirääkimiste tulemuste äraootamise tähtsust enne lõplike otsuste esitamist;

18. usub lisaks, võttes arvesse erinevate lepingute, eriti B2C ja B2B lepingute eripärasid, juhtivaid riiklikke ja rahvusvahelisi lepinguõiguse põhimõtteid ja tarbijakaitse kõrge taseme aluspõhimõtet, et B2B lepingute osas tuleb säilitada sektori olemasolev praktika ning lepinguvabaduse põhimõte;

19. on arvamusel, et valikuline ühtne Euroopa lepinguõigus võiks parandada siseturu toimimist, mõjutamata liikmesriikide siseriiklikku lepinguõigust;

20. usub, et vabatahtlik vahend peaks esimesel astmel olema kättesaadav piiriüleste tehingute korral ning et on vaja tagatise, millega liikmesriigid saaksid takistada vabatahtliku instrumenti väärkasutust ebatõepärasest piiriüleste olukordades; eeskätt lihtsuse ja kulutõhususega seonduvate eeliste kaudu, eelkõige väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate sektoris; usub aga kindlalt, et tuleb jätta liikmesriikide otsustada, kas teha vabatahtlik vahend kättesaadavaks siseriiklikul tasandil; on lisaks arvamusel, et vabatahtliku vahendi riigisisese kasutamise mõju siseriiklikule lepinguõigusele vajab erianalüüsi;

21. tunnustab, et e-kaubanduse või kaugmüügi lepingud moodustavad olulise osa piiriüleste tehingutest; on seisukohal, et hoolimata sellest, et vabatahtlikku vahendit ei tohiks piiritleda sellist liiki tehingutega, võib teistsuguste piirangute sisseviimine osutada kasulikuks ajavahemikul, mil vabatahtlikku instrumenti kasutatakse esimesel astmel kuni selle hetkeni, mil on piisavalt kogemusi tema kasutamise kohta;

22. rõhutab, et eriti tähtis on lihtsustada ELi sisest e-kaubandust, arvestades et see sektor on vähe arenenud, ning peab vajalikuks hinnata, kas siseriiklike lepinguõigussüsteemide erinevused võiksid kujutada endast takistust arengule selles sektoris, mida ettevõtjad ja tarbijad peavad põhjendatult potentsiaalseks tulevast majanduskasvu soodustavaks teguriks;

23. usub, et töövahendi reguleerimisala võiks olla üsna ulatuslik, arvestades, et mis tahes vabatahtlik vahend ei tohiks olla piiritletud lepinguõiguse peateemadega; usub, et töövahend peaks olema kooskõlas vabatahtliku vahendiga ja et töövahendi juurde peavad kuuluma mõisted ELi erinevatest õigustraditsioonidest, samuti peab see sisaldama täiendavaid eeskirju, mis on tuletatud muu hulgas ühise tugiraamistiku kavandist⁽¹⁾, ühistest lepingupõhimõtetest ja ühistest lepingumõistetest⁽²⁾; ja et selle soovitusel seoses tarbijalepinguõiguse alaste õigusaktidega peaksid põhinema tõeliselt kõrgel kaitsetasemel;

24. kutsub komisjoni ja eksperdirühma üles selgitama, mida mõista lepinguõiguse peateemadena;

25. näeb eeliseid vabatahtlikus vahendis, mis hõlmab erisätteid kõige enam levinud liiki lepingute jaoks, eelkõige kaupade müümise ja teenuste osutamise lepingud; kordab veel kord oma varasemat üleskutset hõlmata vabatahtliku vahendi reguleerimisalasse kindlustuslepingud, uskudes, et selline vahend võiks olla kasulik eelkõige väikelepingutele; rõhutab, et kindlustuslepingu õiguse valdkonnas on juba tehtud esialgne töö Euroopa kindlustuslepingu õiguse põhimõtetest, mis tuleks integreerida Euroopa lepinguõiguse eeskirjade kogumisse ning mida tuleks täiendavalt läbi vaadata ja arendada; hoiatab siiski finantsteenuste sissejätamise eest mis tahes esitatavast lepinguõiguse vahendist praeguses etapis ja kutsub komisjoni üles looma

⁽¹⁾ Euroopa eraõiguse põhimõtted, määratlused ja näidiseeskirjad – ühise tugiraamistiku kavand, 2008.

⁽²⁾ B. Fauvarque-Cosson, D. Mazeaud (dir.), collection 'Droit privé comparé et européen', 6. ja 7. köide, 2008.

Kolmapäev, 8. juuni 2011

edaspidise finantsteenuste alase ettevalmistustöö jaoks talitusesisese eksperdirühma eesmärgiga tagada, et mis tahes tulevases vahendis võetakse arvesse finantsteenuste sektori võimalikke eriomadusi ja komisjoni teiste osakondade mis tahes seonduvaid algatusi, ning kaasama Euroopa Parlamenti varajases etapis;

26. rõhutab, et esile on tõstetud mõned konkreetsed teemad, millega seoses võiks vabatahtlik vahend kasulik olla, nagu digitaalõigused ja omandiõigus; on seisukohal, et samas võib olla vajadus teatavat liiki keerukate avalik-õiguslike lepingute väljaarvamiseks vabatahtliku vahendi reguleerimisalast; nõuab, et eksperdirühm uuriks autoriõiguste valdkonda kuuluvate lepingute lisamise võimalust eesmärgiga parandada autorite positsiooni, kes on lepingulises suhtes sageli nõrgemaks pooleks;

27. usub, et vabatahtlik vahend peab olema kooskõlas lepinguõiguse kehtiva õigustikuga;

28. tuletab meelde, et seoses Euroopa lepinguõigusega on veel palju küsimusi vastuseta ning palju probleeme lahendamata; kutsus komisjoni üles võtma arvesse kohtupraktikat, rahvusvahelisi konventsioone kaupade müügi kohta, nagu ÜRO konventsioon kaupade rahvusvahelise müügi lepingute kohta (CISG), ning tarbijaõiguste direktiivi mõju; rõhutab lepinguõiguse ühtlustamise tähtsust ELis, võttes seejuures arvesse asjaomaseid siseriiklikke regulatsioone, mis tagavad kaitse kõrge taseme B2C lepingutes;

Euroopa lepinguõiguse vahendi praktiline kohaldamine

29. on seisukohal, et tarbijad ja VKEd peavad saama vabatahtlikust vahendist reaalset kasu ning et see tuleks koostada lihtsal, selgel ja tasakaalustatud viisil, mis teeb selle mugavaks kasutada kõigile pooltele, eelkõige VKEdele ja tarbijatele;

30. usub, et kuigi vabatahtliku vahendiga kehtestatakse ühtne õiguskord, tuleb endiselt püüda tagada kaubanduse tüüptingimused, mille võib koostada lihtsas ja kõikehõlmavas vormis, mis on ettevõtetele ning eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele valmiskujul kättesaadavad ning millega kaasneb heakskiidu taoline süsteem tarbija usalduse tagamiseks; märgib, et vabatahtlikul vahendil põhinevad lepingute tüüptingimused annaksid suurema õiguskindluse kui riikide õigusaktidel põhinevad, kogu ELi hõlmavad tüüptingimused, mis suurendaksid riikide erinevate tõlgenduste võimalust;

31. tuletab meelde, et edasine tegevus piiriüleste vaidluste alternatiivse lahendamise valdkonnas, mis on kiire ja kulutõhus, eelkõige seoses väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ja tarbijatega, on jätkuvalt prioriteet, kuid rõhutab, et juhul kui osalised kasutavad vabatahtliku vahendiga tagatud ühtset korda, hõlbustaks see piiriüleste vaidluste alternatiivset lahendamist; kutsus komisjoni üles võtma ettepaneku esitamisel arvesse koostoimet; märgib, et UNCITRALi internetis vaidluste lahendamise töörühm on samuti huvi tundnud vabatahtliku vahendi kui alternatiivse vaidluste lahendamise vahendi vastu⁽¹⁾, ja soovib komisjonil seetõttu jälgida arenguid teistes rahvusvahelistes organites;

32. teeb ettepaneku, et piiriüleste hüvitussüsteemide toimimise ja tõhususe täiustamist saaks täiendavalt soodustada vabatahtliku vahendi ning Euroopa maksekäsmenetluse ja Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetluse otsese seostamisega; on seisukohal, et tuleks luua elektrooniline märgukiri, et aidata äriühinguid oma õiguste kaitsmisel eelkõige intellektuaalomandi valdkonnas ja Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetluse raames;

⁽¹⁾ ÜRO rahvusvahelise kaubandusõiguse komisjoni III tööriühma aruanne (vaidluste lahendamine internetis) oma kahekümne teise istungi töö kohta (Viin, 13.–17. detsember 2010), lk 8, 10.

Kolmapäev, 8. juuni 2011

33. märgib murega, et tarbijad tunnevad harva, et neil on lepingutingimuste suhtes valikuvõimalus ja et nad pannakse olukorda „võta või jäta“; on veendunud, et vabatahtliku vahendi täiendamine töövahendi ja tüüptingimuste kombinatsiooniga, kui see on tõlgitud igasse keelde, julgustab uusi osalejaid turule sisenema kõikjal Euroopa Liidus, tugevdades nii konkurentsivõimet ja avardades tarbijatele kättesaadavat üldist valikut;

34. rõhutab, et kuigi mis tahes lõpliku vahendi tulemuslikkust näitab lõpuks siseturg, tuleb juba eelnevalt tagada, et algatus kujutab endast lisaväärtust tarbijatele ega muuda piiriüleseid tehinguid ei tarbijate ega ettevõtjate jaoks keerulisemaks; rõhutab vajadust teha kõikidele potentsiaalsetele huvilistele ja sidusrühmadele (sealhulgas liikmesriikide kohtud) kättesaadavaks asjakohase teabe esitamist käsitlevad eeskirjad, pidades silmas teabe olemasolu ja mõju;

35. märgib, et seoses Euroopa lepinguõiguse eesmärgiga ei tohi jätta tähelepanuta Euroopa toimiva tsiviilkohtute süsteemi olulisust;

36. nõuab tungivalt, et komisjon viiks koostöös liikmesriikidega läbi kvaliteedi testimise ja kontrollid, et teha kindlaks, kas esildatud Euroopa lepinguõiguse vahendid on kasutajasõbralikud, võtavad täielikult arvesse kodanike muresid, annavad tarbijate ja ettevõtjate jaoks lisaväärtust, tugevdavad ühtset turgu ja hõlbustavad piiriülest kaubandust;

Sidusrühmade osalus ja mõjuhinnang

37. rõhutab, et väga oluline on kaasata sidusrühmad kogu ELi ja erinevatest tegevusvaldkondadest, kaasa arvatud õigusala töötajad, ja tuletab komisjonile meelde, et enne eksperdirühma tulemuste tuginedes otsuse vastuvõtmist tuleb läbi viia lai ja läbipaistev konsulteerimine kõikide sidusrühmadega;

38. hindab seda, et eksperdi- ja sidusrühmad on juba erineva geograafilise ja valdkondliku taustaga; usub, et kui konsulteerimine on lõppenud ja kui käivitatakse seadusandlik menetlus, mis peaks olema võimalikult kaasav ja läbipaistev, muutub sidusrühma osalus isegi veel tähtsamaks;

39. tuletab kooskõlas parema õigusloome põhimõtetega meelde vajadust põhjaliku ja laiaulatusliku mõjuhinnangu järele, kus analüüsitakse erinevaid poliitilisi lahendusi, kaasa arvatud see, et ei võeta ELi tasandil meetmeid, ja keskendutakse praktilistele küsimustele, nagu võimalikud mõjud VKEdele ja tarbijatele, võimalik mõju ebaausale konkurentsile siseturul ning täpsustatakse iga lahenduse mõju nii ühenduse õigustikule kui ka riiklikele õigussüsteemidele;

40. on nimetatud mõjuhinnangu valmimist oodates seisukohal, et lepinguõiguse tavade ühtlustamine ELi tasandil võiks küll olla tõhus vahend, mille abil saab tagada lähenemise ja võrdsemad võimalused, kuid arvestades, kui keeruline on ühtlustada mitte üksnes liikmesriikide, vaid ka selles valdkonnas seadusandliku pädevusega piirkondade õigussüsteeme, võiks valikuline vahend olla paremini teostatavam, kuni on tagatud selle lisandväärtus nii tarbijatele kui ka ettevõtjatele;

41. nõuab kindlalt, et Euroopa Komisjoni mis tahes tulevikus esitatava vabatahtliku vahendi osas tuleks seadusandliku tavamenetluse raames Euroopa Parlamendiga igakülgset konsulteerida ja ta sellesse kaasata ning et iga esitatud vabatahtlikku vahendit selles menetluses kontrollitakse ja muudetakse;

*

* *

42. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.